

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „
Közsegeknek, körjegyzőknek és
neptanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Va-
lentin K. fia, Weidinger N., Réz-
bányay J., Böhm Manó, Engel
Lajos kereskedésében és a fő-
dohánytözségében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal Király-
utca 14-ik szám, hol mindenkor
a legjutányosabb árak szabotnak.
Minden beiktatott hirdetés után
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben 1 sor 10 k.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Király-utca
14. sz.) küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király utca 14-ik szám.

Kéziratok nem adnak vissza.

A tudományok fejlődéséről.

(Megnyitó beszéd, melyet a Szent-Pál-Társulat XXXVIII. évi első közgyűlésen szept. 26-án mondott Rézbányay József dr., a Szent-Pál-Társulat igazgatója.)

T. Közgyűlés!

Századunknak a tudományok művelésében epochális hivatás és szerep jutott. De, a mi a XIX. századra az emberi fejlődés és művelődés történetében páratlan fényt vet és azt az idők folyamában új világ gyanánt kiemeli, nem a tudományok fejlesztésében áll; a középkor, 6-kor és az újkor előző századai a tudományok továbbvitelében maradánobb helyet foglalnak el az emberiség történetében. Alig van a tudományoknak ága — főleg, ha az exact tudományokat tekintetbe nem vesszük — a melynek terén az elme oly foglalást tett volna a teoriában, mint azt az 6-kor végén, vagy akár a középkor első, vagy utolsó korszakában találjuk. A mi századunkat minden időtől megkülönbözteti, az a tudományok és az állam-élet elméletének realizálásában és a gyakorlati átalakulások nagy kulturális jelentőségében rejlik. Jól mondja hazánk kimagasló publicistája, Schlauch püspök, a mai kor jelleméről szólva, hogy az átalakulások korszakát éljük. És ez adja meg korunk irányának és fejlődésének az egyedül magyarázatot, mely után az a történettudós és pszichológus nézve hozzáférhetővé válik és ez adja meg századunknak a korszakot alkotó megkülönböztetést.

És valóban! ha alászállunk a társa-

dalmi és családi élet legmélyére, kifelé irányuló törekvést, küzdelmet veszünk észre mind a két életviszony alkotó elemei között. Százados szokások dölnék meg, és évezredek feltétlenül örökölt hagyományai vesztik el jelentőségüket; a kodexek szűk falak közé temetve, a hajdan uralkodó ideák elfeledve, az elméleti tudomány sarkai megingatva és a hivatatlanok martalékául odavetve, csak egy üdvözítő tanítás lévén a mai kor számára: a gyakorlati élet tudománya.

És így sodor a reális áramlat ezeket el és megszünteti milliók szívében a magasztos ideák tiszteltet és elvonja a hitélet elméleti világtól és lelohasztja az ifjú nemzedék kebelében a magasztos és szép iránt való lelkesedést, elhalványítva szívében a történeti nagy példák és a minden idők emberei által fennidőszített ősi erények kegyeletes emlékeztét.

Igy fejlődik a kor, így készítik elő egyesek, a kik a kor magasztalának eszmepontjára hágtak, a század uralkodó eszméit, tudományát és vallásosságát. Szeresésére vannak, a kik a kor ferde irányát széles látásuknál fogva felfogják és tekintélyes súlyánál fogva az áramlat veszélyes voltát megakadályozzák vagy helyes irányba terelni tudják. Ezek az emberiség legnagyobb jötevői, a hitnek és tudománynak egyaránt híbajnokai és mint a századok apostolai állnak egy-egy korszaknak élén.

A tudományok ily bajnokát szemléljük ma XIII. Leo képében, a ki széles ismereteinél, mely tudományánál fogva, a kor nem egy áramlatának folyamat terelte vissza a régi mederbe. De nem szándékunk ma az ő elmulasztatlan érdemeit méltatni, méltatja azt napról-napra jobban az egész kath. világ, csak egy intézkedéséről szólunk, mely századokra kiható fontossága, mely a théologiai tudományok művelésének lendületet adni volt — időszertésénél fogva — hivatva.

1879. augusztus 4-én kelt Encyklikájában*) elrendelte Ő Szezsége, hogy a hittudományok az összes ker. világ felső iskoláiban Szent Tamás rendszere nyomán adassanak elő, mivel egyszerű mind a ker. filozofának századokra kiható irányt jelölt ki és a feledésnek indult Skolasztikát új életre költve, az elméleti gondolkodás nagy mestereinek örökbecsű alkotásait, a tudós világ kiszámíthatatlan előnyére, az enyészettől megmentette.

És mivel — nem tehetek róla — de Platóval azt tartom, hogy az ideák, vagyis a dolgok örök eszméi a dolgok lényegéhez tartoznak és ezek azok mintájára alakítandók, tehát a gyakorlat az elmélettől és így az élet gyakorlati oldala a hit- és bölcsészettudomány vallás-erkölcsi elméletétől el nem választható, ime! kijelelem a tételt, a mely aranyzárléként vonul végig hazánk törté-

*) Aeterni Patris Unigenitus. 1879. Aug. 4.

A „PÉCS“ TÁRCAJA.

Érdem.

(Ajánlva Nádosy Kálmán urnak.)

Félre most a lantról harcz-riadó hurja,
Orkán rivalgásod aludjék csöndesen;
Nem hadi-kürt kell most harczra-hőborura,
Olaj-gy virágok halmodok, völgyekem.
Legyen a dal szelíd, minőt az érdemel,
Ki emlék-oszlopot tetteiből emel.

Hadd zengjen más ének győzelmes hadvezért,
Nép-irtó harcokkal öszefűzött nevet;
Zengjen szarokot, ki patakait önte vért
S kit egy ember-áltó könyek köst enleget;
Csuszszanak előtte százazerek térdén . . .
A tett nagy lichezett, de azért nem — é r d e m .

Versenyezzen más lant Cásár mosolyáért,
Beszéljön kegy-szellőn hitvány hurja széla;
Istenítsen embert nem önmén magáért,
Csak, mert egy lépésével feljebb van ő nála;
Zengjen a nagyoknak hízegő éneket . . .
En szenteltem e dall é r d e m ed é r t nek d .

Mert szép, napnak lenni népek feje felett
S milliókra áldást, sugarat hinteni,
Szép tudni, hogy ezért a jövő emleget
Es tettünkél Kíu könyvébe jegyezi ;

De kis körnek lenni melege, napfénye:
Csak magasztos lelkek önzelen érnye.

Szép, viharok lenni, mely a szolgáságnak
Fűjtő levegőjét zordan berobogja
S villám-paripáján a merre elvágat,
Vér- és könyvápórral szabadságá mossa;
De szebb, hús hajlaton lenni harmatgyöngynek,
S termő erőt adni a szomju göröngynek.

Te nem vagy fényes nap népek felett,
Tetteid! a tömeg meg nem hosszánzza ;
Nem vagy zúgó vihar, mely vér- s köny közepett
A szolgáság láncát lennossa, lerázza.
Te csöndes házi fény, enyhítő harmat vagy,
Ha mit tessz, érdemül nem rovd magadnak.

Mert te munkálkodol nem köznapi tapsért,
Nem őrés zajdért mulandó hírvénnek;
Ha a célt kifizted, nem nézed a babért,
Csupán hogy testet adj a nemes eszmének.
S ha szabad a szíved újját megtalálja,
Öntudatodban van számódra a palma.

Csuszszanak ám mások a trón szolmányáig,
Fördeni a hírvét mulandó árjában;
Am ne vigye a hír nevedet o d á i g ;
Ne lankadj meg azért a komoly munkában,
Muló kegy nagyobbai nem teszi érdemed,
De enlékkö marad köztünk — a te neved.

Balog István.

Fiume-Abbazzia

Dr. Csizerné szül. Cseh-Küster Stephánától.

Magyarra fordította dr. R. J.

A „Pécs“ eredeti tárcája.

(Folytatás.)

A serpentinákon végig haladva, mind magasabba s végre a roudaunra jutunk, honnét elragadó kilátás nyílik a városra, kikötőre és vidékére. Oh! mily szép inuét! Fiume és a szívet, lelkét emelő és vonzó tenger színe. Azonban font melegen süt a nap. Dél közeleg. Távoztunk. Futólag megtekinttük még a kormányzó lakát, hol hajdan atyám élt s működött. Bú fogott el, ezembe jutott Jean Paul mondasá: „Az emlékezet olyan virág, mely könyeken táplálkozik“. Igaza volt!

A szüntérré értünk. Közel van a hal-és piaccsarnok, a mit a rohdatt balszag árul el. De térjünk be s együnk valamit — a „Restauratione de Trento“-ban — a színház közelében. A színház impozans épület.

Még egyet kell említenünk: Fiume gyöngyét, a „Teseto“-t, a híres erődöt s bucsjáróhelyet, hol a „názáreti kis ház“ is, midőn az angyalko Lorettóba vitték, egy ideig pihent. Főoltárán az Üdvözítő képe, melyet állítólag szt. Lukács evangélista festett, a ker. festészet történetének legregibb emléke.

A nap perzselő melegen süttöt. A sétatér lombtalan fái nem nyújtottak elég menedéket a

ténetén, de az egész emberiség életén is, a mit szavakba öntve, röviden azzal jelezhetünk, hogy az összes tudományok akkor virágoztak fel legjobban, a midőn a hit- és bölcsessztudományok által vetett alapon állottak és haladtak tovább. A tudományok alapja és kriteriuma a hit- és bölcsessztudományban van örök időkre letéve, e kettőből kell minden tudományoknak merítenie és e kettőre visszatérnie és e kettőnek történetében látjuk lerajzolva az összes tudományok sorsát. Ha a tudomány haladni akar, a hittudománytól és bölcsessztől kölcsönöz, ha e kettőtől eltér, vagy e kettőnek önkényit nyújtott segédkezést visszautasítja, hanyatlak. *)

Első sorban és legfőképp édes hazánk boldogulása lebeg lelki szemcím előtt — a melynek javára szóval és tettel közremunkálni minden honfinak első és legszentebb kötelessége — azért nem eshetik vád alá e pár sor, ha szűk keretében a tétel, melyet tüzetesen kifejténi nem célunk, csak rövid vonásokba öntve — vázlatosan jelenik meg.

A tudomány alatt — tágabb értelemben véve — rendszeres, alapos ismeretet értünk; Aristotelési alapra állva — tudomány alatt hasonló nemű, egy uralkodó főfogólat alá rendezett, közös végső alapelvekből belső szükségességgel kifejtett ismeretek teljes foglalatját értjük; és e meghatározást a teológiára alkalmazva: hittudomány alatt azon magasban rendszeres ismeretek foglalatját értjük, melyeknek tárgya Isten, célja az embernek Istenhez való viszonyát gyakorlati és elméleti életben kifejténi és melyeknek tételei felsőbb kinyilatkoztatás alapján épültek fel **); és a bölcsészet, mely — hogy úgy mondjuk — az előbbinek előiskoláját képezi: a lét és tudás utolsó okainak tudománya **).

Ily alapra állva és ez értelemben fogva fel a dolgot, természetes, hogy a legelső bölcsélet teológiából állott, és a legelső tudományos rendszer, melyben helyes értelmi alakítás nyilvánult, hittudomány volt. És ez, helyesen fogva fel a dolgot, nem is lehet másként. Az emberi nem az elméleti gondolkodásomd kezdő korában maga körül tekintve, a lét és tudás első és utolsó okait fürkészte; de vizsgálta

*) Thom. Aquin. Summa I. I. I. — Dans Sc. tas Prof. Quaest. I. — Bonaventura. De reductione artium ad theologiam.

***) Idea Generale delle Scienze. Venezia. 1752. Articoło II. della Teologia.

****) U. a. della Filosofia.

bár a lét első okát, ez Isten létére is istenes életre oktatta, — vagy a lét és tudás végső okát, mely az ember létének és gondolkodásának határt szab és célját az örökkévalókban állapítja meg. — mindig egy forráshoz, az élet és bölcsesség örök kútjéhez: Istenhez vezették gondolatai. És e szemléletős mélyen mythikus jellege fogékony lelkében illetett hangokat pendített meg és ez eszmélet külső alakjára a költészet báját hellette. Így történt, hogy a költők és énekesek húrján s danájában találjuk az emberi tudás legelső szabályát s formáját és itt találjuk fel a bölcsészet fakadó csiréit, és innét van, hogy a legelső költők kobozaán a hit és a jámborság dicsőenél zengenek. Így neveztek teológusoknak a régi görögök azon nagy költőket, akik az istenek származásáról s létéről énekeltek, mint Orfeusz, Hesiodot, Homeroszt *).

„Így énekeltek a költők és bölcseszek által a műveltség kezdő korában minden nemesebb érzeménnyel s ismeret — Kölcsey, Berzsenyi felett. Vallás, filozófia, történettudomány költészet karján léptek fel. De az ember hivatlenlőn mesteréhez; s mikor a kor haladtával ifjú lelkesedés hideg körültekintésé vált: mindezen ismeretből s tudományból azt kívánta, hogy éléskamrájának, kincstárának s uralkodási vágyának szolgáljanak.“ Így vált el a tudomány az emberi tudás és bölcsészet közös anyjától, a vallástól, leszállt a Parnassusz magaslátáról és elhagyta dajkája emlőt és egyedül bolyongott a mindenség téerein. De az egyszer fölérte fény egészen ki nem alhatik. Az emberi elme is a mit már megkezdett, folytatta magányos útján, vagy az emberi szenvedélyeknek, vagy a vak véletlennek, vagy a természetnek követte széleszeit. Így nyert létet, a tudás és lét első és utolsó okainak kutatása nyomán, a csillagszázat, matematikát, gépészet, kémia és természettudományok. Így változott át a vallás- és erköletstudomány, ikerestvére a profán tudományok kriteriumára. A századok és ezrek homályán csak elsórtt hagyományok egy-egy szála és a természetes ész filozófiája világolt át.

Igy haladt az ember a megkezdett úton tova és így jutott, 4000 év leforgása után, a történelem középpontjához. A nagy romlottság és desolatio közepette már Plátó felkiált, hogy az emberiség isteni mesterre szorult, a ki jámborságra és helyes életre tanítsa. És Szokrates kimondja, hogy Istenről és az embernek Istenhez való viszonyáról csak Isten szílihat; és Cicero a legfontosabb dologról, Istenről semmi bizonyosat nem tud. Az ember, elfordulva vezetőjétől, a vallástól, elfajult és oly szörnyetegé vált, hogy a világosabb elme elfordult a borzasztó romlottságtól. Szükségessé vált az emberi tudás erkölcsi élet újjáalkotása. És a mire a 4000 éves bölcsészettudomány nem volt elég, a názáreti ács fia állig 30 év alatt megtette. Üdvözíté tanításá-

*) Aristoteles Metaphis. I. 3.

nak híre terjedett messze, — s bár maga tanításának és az igazságnak tudatában elvérzett, a szükséges reform megtörtént. Az emberiség isteni tanítása s példája után egészen átalakult. A mit a próféták titokzatosan jövendöltek, mind beteljesedett benne, Isten csodákkal erő-ité magmagasztos tanításának és életének isteni szentséges és homlokát a történet és hagyomány fölülmulhatatlan dicsőfényel övezte.

Jelen értekezésünk — szűk keretében — nem lehet célja a keresztény vallás irodalmi és kulturális potenciájának fejtegetésébe bocsátkozni. Annyi bizonyos, hogy a nép, a mely sőtét s gben jár t, a nagy világosságát vön észre, és azoknak, a kik a halál árnyékában országában laknak, a nagy világosságuk lőn.**) A kereszténység ugyanis hit és erkölcs dolgában az ember állását és kötelemét Isten iránt tisztá világtába helyezte, a mi a régieben jó volt, átvette és a hiányt újabbakkal megpótlotta; a kereszténység nem csupán a mozaizmusnak tökélyesítésé, hanem bámulatos foglalatja a régi népek bölcsészeti és etikai rendszereinek. Dogmái a bölcsészeti szemléletős tágas terét nyitották meg az értelemlő hitet, Iltét követelne tanai iránt, bizonyítékainak vizsgálására szólítá fel az embert. Ez által visszaállította a helyes viszonyt a lét-lek tehetőségei és a vallás elvei között, a hitet, és a tudomány szövetségi viszonyba hozta egy-mással, kitalívén mind a kettő elé a cél egységét, a költői eszményében, melynek végtelenségá végtelenül kifejlesztett szellemünk erejét, magába ölelvén a haladós egész életkört. — „Mig a szellemi vizsgálódás azelőtt csak néhány bölcsész-kiváltságúal ismertett, most egyszerre általás nössá lőn a spekulatív tanok a transcendentál foglalatúal által, a melyeket a kereszténység mindenkinék bölcsészeti vizsgálódásá alá bocsát; midőn azok számára mindenkitől ismet követel.“** Így lőn egész népek irodalmi működésének és élettanulmányának resultátuma teológiává, és így lőn a teológia a tudósok tanulmányának fő tárgyává, mely a szellemeket éppen arra a térre vezette, a hol biztos alapját állította fel a tudomány és irodalom egységét szervezetein. — Innét van, hogy az egész ker. polgárosodás és a nyugati népek összes értelmi és erkölcsi fejlődése a teológián épült fel. Minden bölcsészeti, történelmi és politikai kérdést itt a teologia szempontjából fogják fel. A teologia szelleme a vilg ereiben keringő vért képezi! „Ezen az alapon szervezte a kereszténység az irodalmi és tudományos törekvéseket, saját elveit állítván fel a bölcsészetet és a tudományt alapelveiül, irányadó törvényeiké, elvnek jelenté ki magát, mint a mely magán az emberi ész lényegén alapszik. Az általa hozott tanok ugyanis, az isteni ész teljes megjelenése lévén a földön, világos

*) Isai. 9. 2.

**) Károly János. Az ösker. irodalom monográfiája. 249.

nap heve ellen. A poros promenadon vártuk a hajót d. u. 3 órakor. Sokan szálltak be; fatális volt, hogy a ma reggel még szép tiszta kék tenger meglehetősen nyugtalanul hánykolódott és a mi jámbor hajónkat össze-viszsa dobálta. No hiszen volt is mit látni és hallani! Jobbra-balra erőt vett környeztetem valami, a mit valójában nehéz is megmondani; mintha túl akartak volna adni a rossz ebédn, melyet Fiumében még nagy élvezettel költötték el; itt is, ott is koncertizott valaki, majd kétségbeesett ábrázattal szaladt, azert csak szaladt volna ki, de nem lehetett, mert elérte őt is a tengeri nyavalya. . . . Semmit sem éreztem. Mégis oly kellellenül hatott reám e jelenet, hogy örültem, midőn 1 órai út után magam ismét Abbazziában éreztem. Hah! a levegő mily úde itt.

Volcsától egyenes út vezet Abbazziába át. Jobbról, balról villák kerülnek el. Ikától hajón, vagy gondoln Abbazziába át, nem oly festői benyomás a kikötő. Az ódon olaszstíly házak, kopott falak, rongyos tetők és a kikötő piszkos hajói, az egész az elhagyatottság, árvaság és pusztulás bélyegét viseli magán. De a partra érve, a viruló veteményes kertek s gyümölcsösök s a Mosconice felé vezető kies fekvésű út — jobb benyomást tesznek reánk. Óriás gesztenyei képezi Ika, Mosconice és Lovrana helységek között a való-itt mutatófaját, melyek közül főleg az utóbbi úgy az idegeneknek, mint a látogatóknak kedvenc kiránduló helye.

Meg kell még említenünk a festői Dragavölgyet, a Karst-hégyes alján, mely Fiumét környezi. Örökös hó fedt ennek ormait, meggerincén a legszebb fenyvesek terülnek el, méltók a festő ecsetjére. A kies helységekől buscat véve, újabb pittoreszk táru lenék: a Buccariffjord, Buccari, kised városkával s a Porto-Ra-fjordtól szikláival, ódon bástyáival s erődjeivel a város az ókori regékre, mondákra emlékeztet. Az egészet valami mondaszerű varázs illete lengi át. Hány hajótörött maradt itt a sziklák között! De a remény biztat s tovább megyünk! S most jutunk a legszebb pontra, Abbazia tengeri furdőre, mely Istria keleti partján, 40 perenyire Matugle-Abbazia vasuti állomástól, Fiumétől 1 órányira, észak-nyugaton a hatalmas Monte Maggiorétől fődve idylli szépségben virul. Fejedelmi méltósággal áll fölőtte a vén Monte Maggioré, melynek legmagasabb orma 1296 métert fölülhalad. A turista ritkán mulasztja el megtekinteni a Monte Maggioré tetjét, a mi azonban nem oly könnyű dolog és nem is mindig sikerül az időt jól megválasztani, pedig kődös időben a kilátás vajmi keveset ér. Közel a hegygerinc orrához, a kirándulóknak számára vendégül van, hol a turista mindent talál; innét még két órányira lehet jutni, de már csak gyalog. Büszkén mered az ég felé a veprindci templom a hegytetőn és a regényes Kastua merészen és hivatogólag int felénk. — Mi jól esik a vándorlás után a pihenés! Mi jól esik Abbazziában megpihenni, a hol

szellő sem ér, csak a langy zephir fuvall reánk, titokzatosan intenek az örökzöld lugasok, berkek és fenyvesek. Óh! ifjúkori álmok! Óh! nyári est! Itt minden búhajt l-hel! A lég illatos és mintha onnan volna tele, oly éltető. Itt a betegnek meg kell gyógyulnia! De hát beteg vagyok-e én? . . . A park minden képzelhető kényelmet ad. Van benne költészet és zene, festészet és otthoni kényelem. A bokorban bogárka zümög, a csaltiban madár dala és messziről áramlik a rőzsbokor illata; tovább thujabokrok kerülnek el, majd egy csomóban vonva magukra a figyelmet, majd szétszórtan s lenyerve kúp szerűen. Az árnyék oly sűrű, hogy a vendég a hőségét egész nap véde van s mégis meglátni minden embert, minden kis bogarat. A fenyves bokor oldalán van a pósta és távirdahivatal. A vadárkon át egy pár mohelept hid is van, a mi a kultivált növényélettel szemben primitív és vadregényes színezetű. Itt van Abbazia, Schweizeriáé, továbbá a veteményes kert és a melegágyak. Túl süri virág, tulipán- magnoliasoporkok, különböző az utóbbi példányokból egy, hatalmas kehelyalakú, fehér virággal. Lábam előtt a gyözelem jele, örökzöld — s boro-tyúk — mezők. Jó lenne itt a katonáknak sétálniok! Térdig taposnának a babér és borostyán között; hej, más az a vérmező! Egy barlangnyílásnál emelkedett helyen, borostyánom-zón. Áll az öreg Skarpanák, hajdan Abbazia birtokosának és a híres villa Aquolina lakójának mellszobrára. Itt

hogy azok az értelem legfőbb elvévé, princípiumává váltak egyszersmind.*)

Az értelmi fejlődés mily helyes és természetes mederbe vezettetik azonnal, mihelyt az értelem helyes viszonyba lép a vallással! Mennyire más viszonyok jöttek létre azonnal tudomány és irodalomban! A szellemek mily fölkészülése követi mindjárt az első apologetikát! Mennyire felvirágozott irodalom és tudomány az első nagy ker. írók alkotó kezeiben! Van-e ember, a ki nem csodálkozik az evangéliumok isteni fenségén; van-e tudós, a ki nem táplálkózik a szentatyák kifogyhatatlan alaposágán és bőségén? És ki nem csodálná Lacantius ékes nyelvét, szent Agoston lángelméjét, szent Jeromos nyelvészeti gazdaságát, az apostoli atyák evangéliumi bölcsességét, sz. Irenaeus és Jusztin ker. bölcsészetét. Tertullian tudományát, Alex. Kelemen szentírásmeretét, Origenesz teremtő képzelését, sz. Cyprin édeségét, Nazianzi sz. Gergely költői fényét, sz. Athanázs dogmáinak fenségét, sz. Hilárius élelméjét, Nagy sz. Vazul életszentségét, sz. Ambrus fenségét, Aranyászt sz. János igazó egyszerűségét, sz. Cyrill értező nyelvét, Nagy sz. Leo pápa dialektikájának életét, Petrus Chrysologus értelmi fenségét, Nagy sz. Gergely irányának gyermeket egyszerűségét! Nem egy éjszaktól virasztottam át, hogy az első keresztény századok tudományos és szóbeli termékeinek terjedelmét gyűjteményeit lapozgassam — mond Villemain Genie de l'ancienne Littérature ebrei című munkájában — úgy tetszett nekem, mint ha ilyenkor tanu valék a legnagyobb átalakulásnak, milyet valaha a világ látott. Mint világi ember, mint laikus, a theologiai könyvtárakban a népek erkölcseit és szellemét kerestem. A ker. szónokok élénk fántáziája, az ő küzdelmeik, az ő entuziazmusok egy elmúlt világot idéztek vissza élelem, — egy világot, melyet azon emberek kifejezték, lelkes szavai az utókor számára világosabb képekben látszanak áthagyományozni, mint maga a történelem . . . minden érdeket és életet nyer általuk, mert semmi sem volt megmagistria. Nagy erények, égő meggyőződések, élesen kidomborodó jellemek töltik ki e rendkívül század képét, mely szenvedéllyel szentelte magát a theologianak és metafizikának a s melyben a csodálatos és megfoghatatlan természetes rend és valósággyá változott.* Hozzá tehetjük még Alzorgal, hogy nem volt jeles theologiai írónk a ki nem a patristika emlen táplálkózott volna. — E szent férfiak nem földi érdekből, hanem benső ösztönből inditattva írtak, nem azért, hogy az emberek kíváncsiságát, vagy saját hiúságukat kielégítsék, hanem hogy irtaik és tudományuk a hívek épülésére szolgáljanak; azt, amivel írtak, nem e földről vették, hanem a tudomány örök forrásából, a szentírásból merítették, melyet éjjelnappal kitartó szorgalommal forgattak. És mielőtt ennek értelmezéséhez hozzá fogtak, fensőbb

segítségért esedeztek, jól tudván, hogy ha az Úr föl nem világosítja őket, annak igazságait teljesen föl nem foghatják.*) Azután mily áhitattal fogtak a szent könyvek olvasásához, nem az emberi értelem erejében bízakodva, sőt inkább annak gyöngységét nagyon is számba vetve, egyedül Istenőt várták, hogy mályéges titkainak értelményébe behatóhassanak;*) végül irtiken fogták szent hitük tanításába, mint az egyedül horgonyba, mely az élet és tudomány be láthatatlan szirtjei között, a hajtöréstől egyedül menthet meg.

Igy haladt a theologia, mint a keresztény tudományok anyja és vezetője, századról századra tovább, míg nem a XIII. század végén hatalmas és virágzása tetőpontján, mint Thomisztika filozofát, vagy Szkolasztikát pillantjuk meg.

De, hogy az átmenet könnyen érthetővé váljék, egy évezdrrel vissza, a multba kell átnyulnunk! — Az ő VI. világi romjainak halmazából az újabbkor egy nagy kincsét mentett meg, a régiek filozofiját. Az őkori népeknek, a kik isteni kinyilatkoztatással nem bírtak, az világi gitott őji szövetekeként, a hitbeli tévedések sűrű homályán át. De filozofijuk nemcsak, mint az isteni kinyilatkoztatás híján — az emberiség egyetlen vezetője, hanem magában véve is, mint az emberi elme szelleménye, mint tudományos rendszer, kiváló figyelemre méltó. Tudjuk, minő tekintélynek örvendtek az egiptusiaknál és örvend még ma is a brahminoknál és általában a Lamaismus híveinél a tudományoktól foglalkozó pap ság; ezek tekintélyt messze fölülmúlva azon vallásos tisztelet, mely a régi görögöknel az úgynevezett bölesek iskoláit környezte. Ők tartották magukat hivatottaknak arra, hogy az emberiséget minden hasznos és jó dologra oktassák. Elmellőzve a számos bölcsészeti iskolát, csak az őkori bölcsészek fejték, a nagy Stagiritá bölcsét említjük, a ki egymaga Jánosként emelkedik ki a távolban, egyik életével az ő-világban, a másikkal, szellemének erejével, az újkorba nyúlva át; a kinek filozofiaja a középkor összes tudományosságának alapkövét képezte. — Arisztotelesz szül. Kr. e. 384. Stagirában, Maeedóniában. Alig 17 éves korában Plátó iskolájába, az akkori tudományosság főköszaba jutván, bő alkalma nyílott lángelméjét minden oldalról kipróbálni. Később, mint N. Sándor mesterének és elváthatatlan kísérőjének, alkalma volt a világ legnevezetesebb hódítójának udvari és politikai titkáiba bepillanthatni. Innét az egyetemesség és bőség, mely Arisztoteleszt jellemzi és a világ legelső írói és bölcsészei sorába emeli. Munkái ugyszólva, az egész létező mindenségét átölelik, a melyet mintegy összpontosítan akart egymagában, — és irányt adtak az egész középkor tudományosságának, sőt most már nyíltan kimondhatjuk; előiskolái szolgálták a keresztény világ legnagyobb tudósainak. Az eddig nem si-

*) I. Ephraem de secundo adventu T. III graec. 98. 102.

*) U. a. Euplan in Jerem. 20, 15.

került nagy terv; összefoglalni az összes emberi tudományokat egy szerves egyszé, — az ő hatalmas elméjében támadt, — és nem sokba mult, hogy egymaga véghez nem vitte a nagy munkát. Munkái együttvéve a tudományok encyclopediáját alkotják. Legtöbbit köszön neki mégis a Logika és Dialektika s ezek mellett a természet-tudományok. Logikája és kategóriái minden idők iskoláiban nevezetes szerepet játszottak. Nem csoda, ha szellemi örökségében az utókorra is átszármaztak. A szt. atyák iratai az ő-világ gondolkodásait teljesen átváltoztatták, de a gondolkodás örök formái nem szüntek meg nálok sem az iskolák formái mintáiként szolgálni.

Igy tartotta meg az Arisztoteleszi rendszer a keresztényiségre és tudományos irodalomra befolyását. A szent atyák után a tudományok rege-nerálásának feladatát a középkor nagy tudósai vették át, a kik azt — emberileg szólva — a tökély magas fokára emelték. E kor nagy tudósai saját tudományos világot alkottak, melyben minden emberi tudomány egygye olvad és a legtokéletesebb harmóniában van és az összes tudományos foglalkozások középpontját az ugyevezett Schola teszi, melynek irányát, szellemét az egész középkor átvette és nézeteit világnézeté minősítette. E korszak tudományossága, mely a VI. századul kezdődik és a XIV. századig megörizte eredetiségét és nagy jelentőségét. Szkolasztika címen jelezetik köznyelven.

A keresztényelvek uralkodóká lőnek és a világot szellemileg átalakították de megtartották a tudományos formákat, a felülmúlhatatlan dialektikát és kategóriákat, melyek a nagy Mestertől az utókorra drága hagyományként átszállottak. A ker. tudósok fölmárték és átvették Arisztotelesz örök mintáit és átvették a ker. theologiasz, de nem első kézből, magából Arisztotelesztől, hanem Böthiussnak fordításából és az araboktól, főképp El-Farabi (Alpharabius), Ibn Sina (Avicenna), El-Gazali (Elghazel) és Ibn Risch (Averroés) fordításainak nyomán. A kategóriák mind nagyobb tért foglaltak és a szentatyák munkái mellett a legkiválóbb studiumot képezték. A ker. elem még nem tisztult meg egészen a pogány bölcsészet befolyásától. Innét azon körülmény, mely annyi balmgyáratra adott okot és a Szkolasztikát a pogány bölcsészet gyanujába keverte különösen a kezdő korszakban, miután Arisztotelesz a szentírással, Averroés sz. Agostonnal egy sorban forgattának.

A Szkolasztikának is mint minden emberi uralkodási formának, több korszakát különböztetik meg. Az első korszak, mely a VI. századul kezdődik és a XI. század végéig tart, nem egyéb lassú küzdelemről, melyben a pogány öntudat elalhan elhál, vagy beelőlvad a ker. felfogásba és életézetbe, a melynek élén Sevillai Izidor, Beda Venerabilis, Damascusi János és Canterbury Anselm állnak, a kiket a tudósok egész iskolája környez; a második korszak több stádiumra oszlik; az első Abelardul kezdődik és Petrus Lombardusban éri el tetőpontját; a második Petrus

tanya; itt-ott mered egy kidől kereszt, csorba emlékkő. A feledékenység fátyola borult az örök nyugalom e helyére már. Minden a mulandóságra emlékeztetett itt, de a halál — e viruló parkban — elvezeti ijesztő természetét.

A Molon hajók és bárkák vetnek egymást után horgonyt. Nedves hús lég felénk. A Moló hosszában szép sötétür nyílik a turisták számára, mely Abbazia egyik gyönyörű. Minden 15 lépést kis pad és pihenő; az út fenséges tölgyek árnyában halad, s körülbelül középtájan nagy rőndeauból remek kilátás nyílik a tengerre és a Molora. Holdvilágos estén az ezeregy éjszákának mesés álmait megvalósítva látjuk itt! A holdvilág tündéri fénye koboldokkal mythikus alakokkal népesíti be a mesés teret és mi Klipstockkal együtt halkan susogjuk: „Üdvözlégy csendes holdvilág, néma tanu az éjnek! — te eljérező! Ne menj, maradj gondolatunk tanujára, csak a felhők vonulnak el. . .” Hábba, a hold elhujk. Sötét az ég, — menjünk aludni! Hat néh titlét után végük Abbaziától busnat. A saisonnak itt már júniusban vége van, sőt már májusban is alig-alig látni vendégeket, pedig beh kár! a május még itt oly gyönyörű. De annál többen látogatják telen; betegek s szenvedők a világ minden tájáról csak úgy özölnek. Nem is csoda. Itt nincs tél soha. Nincs fagy, fagyos szél nem éri arcodat. Itt nem látsz egyebet, mint örökzöld ciprust, borostyánt, jegenyét,

időz évente a felsőges névrokon, Stephania] hercegasszony.

A magas balkonnól szép kilátás nyílik a tenger felé. A villa frontja a tengerre néz. Előtte remek, festői virágoskert, gyönyörű pázsitvariációval. Magas aesthetikára vall. A fal mellett óriás ficusok merednek fölfele. A kanyargó kavicsos ösvény pálmá-, júca-, stanhope erdőkönk s rózsajelgetekhez vezet. Közben, előrejre borostyánerdők közepén hatalmas tölgy mered, repkényell futva be, — az ősgermánok győzelmi jele. Verőfényes, napos hely, égbenyűl sziklák tetején, — hús időkbem kellemes pihenő. Gyönyörű kilátást nyújt a tengerre. . . ha előttünk hajó, vagy sajka úszik a víz szőnén, utána vésk tekintetünk.

Jobbra a Villa Aquilától — hálóval ellát tengeri fürdőt pillant meg szemünk. Ott van ám csak igazi élet! Nimi! fitalból ugrik elszántan a vízbe . . . utána a férfi . . . utána a gyerék . . . víz alatt van az egész család. Mint a halcsalád ott uszálnak, nevetégenk játszanak, pajzánkodnak a vízben. Sorban állnak a kabínok. — fölöttük vizgyörgyűtő izézet. Tözsomszédságában a melegfürdő-pavillon, melyet a Hotel Quarneróval kis vasut köt össze, a kirándulók nagy kényelmére, a kik vasarnaponként szép számmal ünnek a Quarneró előtt; jól megozónálva, men-

nek odább . . . Hátterben az Independencia, tovább balra a Stephania trónörökös-nő-hotel, gyönyörű ékezőteremmel; előtérben kis vendéglő, melynek fás kertje egész a kised, iszapos kikötőig szökik ki a „Bagno Slatina” piciny tengeri fürdővel. Azonlül még a Slatinán pár csinos épületet látunk, mely a Déli Vasutársaság, gőzmosóutózet és gázgyárt. A kinyulók földnyelven kissé tovább haladva, még a Déli-Vasut vízvezetékének szivárványkútját pillantjuk meg, mely erős hegyoldalon igazi költői fekvésű.

A parkban kis kápolna van, melyet még 1506-ban Symon apát építtetett. Nyolcszögletű tornyával mint valami oszlop mered az égnek, harangja tompán reszket át a légen

A busnyjáró helyek és templomok helyi viszonyainak meg van a maga lélektani momentum. Ama nemes lények, kik templomot, kápolnát emelnek, rendszeren oly helyet szemelnek ki, a melyet már a hely fensége maga is emel, és hol kinálkozik erre alkalmasabb hely, mint e park, a hol a természet minden csodája közre működik, hogy emelje az Isten házának díszét! Az ajtókosdók egy része a kicsiny egyházból néha ki is szorul. Mellette kis plébániak van, melynek rácsát rózsainda ágazza be. Az iskola-épület a templom folytatását képezi. A templom udvara hajdan temető vala, most dült pázsitos

Lombardustól Albertus Magusig terjed, a kiből a Skolasztika felöleli a középkor összes tudományát, míg végre III. stádiumában, szent Tamásban eléri a tőkély legmagasabb pontját; azután a III. korszakban hanyatlásnak indul. Az angyali Doctort egyházunk és a történelem a szentatyák közé iktatta, örök időkre a tudományosság nagy mestereként állítva oda a középkor legmagasabb csúcsára, a ki után még csak Duns Scotus és Bonaventura következtek, hatalmas dialektikájával, emez mystikájával, a ki — mond XIII. Leo — Cajetan biborokkolat*) — mert a régi egyházatyákat, ők kivárlólag tisztelte, bizonyos tekintetben valamennyinek lángszellemét magába telbelle; tanításait, mint a szétszórta tagokat összegyűjtötte és egy testé öntötte, hatalmas, mélyreható elmével, átható tekintetével és mindent felölelő emlékeztével, szűz tiszta lelkeletével, mindenkor egyedül az igazságot keresve, isteni és emberi tudományokban gazdagon a naphoz hasonlítható legjobban, mint a mely a földre egyaránt világot és melegt áraszt. — Kézel 32 évig képezte a világ csodálatának tárgyát; meghalt 1274. márcz. 7-ikén 49-ik évében. És a kereszténység gyászta őt. Elhunytát, isteni kijelentés folytán, ugyanazon időben a világ több pontján észlelték; maga Kölnben tartózkodó mester, Albertus Magnus, megérezte, a távolban, hogy a teremtett világ egy sarka mozdalt meg, minden felkiáltott: „Frater Thomas Aquinas, az én gyermekem, a ki a ker. világszágosa volt, — meghalt; Isten kijelentette nekem!”

Mi mindnyájan tanítványai vagyunk, — adná az ég: tudományban és életszentességben is követőt! — Nagyságának szemléletéből merülve az isteni és emberi tudományok legtekélyesebb harmóniájának e végső accordjait közben hagyjuk el a tért, melyet elfoglalunk eszmünkben, gondolatainkban és összes irodalmi működésünkben a Szent-Észnek bódolóa és Társulatunknak jelenét és jövőjét kegyelmes Főpáztorunknak, a megérs püspöknek kezébe téve, — a Szent-Pál-Társulatnak XXXVIII. évi első közgyűlését ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

A baranyavárvidéki róm. kath. tanítók tanácskozása.

A baranyavárvidéki róm. kath. tanítók az eszperessé székhelyén f. é. aug. 23-án tartották meg rendes évi tanácskozásukat a következő sorrendben:

Pont 9 órákor tartott meg tisztelendő Hoffmeister Ferenc úr által a szokásos gyűlése az elhalt tanítók lelkiüdvéért, melyen úgy az egyházi, valamint a világi tanítók is részt vettek.

Az ájtatosság végeztével a jelen voltak az ujonan épített népskola tanácstermében gyűlések ösze, hol főt. Uray Atala kerületi esperes és tanfelügyelő úr igen előzékeny és szíves előbeszélés után a tanácskozást megnyitottnak nyilvánította.

Valóban örült az ember lelke az elnök úr ama nyilatkozatán, melyet megnyitó beszédében hangsúlyozott, hogy t. i. ő első sorban az elnöki székből nem mint hivatalos főnök, hanem mint

*) In 2-am 2-ae, q. 148. a. 4. in fin.

Hó itt soha sem esik és mindig sőtállhatunk. Nem csoda, ha lépten nyomon művészekkel találkozunk. Hol van kimerítetlenebb forrása a művészi ideáknak, mint melyet Abbazia tája nyújt. Még mikor bucsuzni készülünk is, tekintetünk nem — mint közönségesen — vissza, a messzeségbe vész, hanem előre nézünk, — ott köti le figyelmünket a festői Mattuglie. Mily mélyen fekszik itt a part és miú messze látni a távolban a különböző vizpartokat és a partot és a partot mosó kék vizet! Végtelen kerete az eláthatatlan viznek — s a lélek a természet varázshatása alatt kifejté szárnyait és mesze elrepül... elrepül azokhoz, a kiket legjobban szeret... vissza, vissza Pécsre! Mattuglie állomásra érve még piciny ködfoszlány gyanánt látszott egy pár fehér kenő bucsút inteni... és utolsó Isten hozzá! és aztán eltűnt a paradicsomi táj szemünk elől, a hol a szenvedő enyhülést, vigaszt, a művész termékenyítő ideát, a turista örömet lel! Isten vele!

tanügyi munkás áll, ki mint ilyen mindenkor szívesen vesz részt a kath. tanügy fejlesztésén hogy így Istennek, egyházának, a hazának és a tanítóknak hasznos szolgálatot teheszen. Az elnök eme jelleméről a tanácskozás minden egyes tagja már rég időtől fogva meggyőződött és szívesen zárta minden egyes szavát szívébe azon tudattal, hogy csak ily viszony, ily szövegek, ily nemes buzgalom mellett lehet boldogan, egyet érte és a szípen megférve munkálkodni.

Végül a tanítókat is buzgalomra, munkásságra hívta föl, biztosítván a jelenvalókat, hogy így nemcsak az őt, hanem az egyházi főtámaszság megelégedése is fogja kísérni tanácskozmányukat.

A napi rendre kitűzött tárgyak a következő sorrendben vették elő:

1. A mult évi jegyzőkönyv, mely az egyházmegyei főtámaszság által is jóváhagyottat, felolvastatván, tudomásul vétetett s az, mely J u n g Ferenc által hűen, bőven, pontosan szakmiretellet állítottat össze, az elnök indítványára jegyzőkönyvvilleg megdöntetett.

2. Következett a következő két tétel megfajtesének felolvasása:

1. A neveléstanból: Minő irányelvek szerint kell készíteni az osztott és osztatlan népskolákban a tanóra-rendet, hogy az célszerű legyen, az előírt tantárgyakat pedig lehetőleg felölelje; és szükséges-e a készítésnél a helyi körülményekre tekintettel lenni?

2. Gazdaságtanból: Minő tapasztalati tények bizonyítják azt, hogy selymentevésünk sikere, akár minőség, akár mennyiség tekintetében értelemmel mennye fokozható?

Az I. tételnek első felolvasója S c h e i d l Mihály mároki tanító volt.

Dolgozata rövid de magvas. Bevezetésében úgy nyilatkozott, hogy a népskolában körülbelül ki lehet jelölni a tananyagot a melyre tanítandók lennének a gyermekek, de sokkal nehezebb egy bizonyos szabályt felállítani és ennél még sokkal nehezebb egy célszerű módot megszabni, melynek korlátai közt a kereten belül lenne tanítandó a tantárgy, illetőleg a tananyag. Ezzel a szerző elismeri, hogy a tananyag kijelölésével nagyobb gondot ad az, hogy ama tananyag feldolgozása alkalmas minő irányelveket tartanak szem előtt.

Ez után kissé feleslegesen értekezett a minisztériális tanterről, feleslegesen már csak azért is, mivel a felekezeti iskolákban és tanácskozmányban, ha tanterről van szó, úgy az csak a püspöki tanterv lehet*) érintette még továbbá a túllérelést, mely szintén a jelen esetben munkakörébe, illetőleg felegettségbe nem eshetett.

A dolog lényegére ezek után tért csak át és pedig mint szokás mondati: „fején találva a szegret”. Határozati javaslatként a következő pontokat nyújtotta:

Legyen az óraterv tekintettel a népskola közegészségügyére, a pedagógiára, az egyszerűsége, a törvényekre és a csendes foglalkozásra.

Minden egyes pontot tárgyalás alá vett és kifejtette — helyesen — azon irányelveket, melyek szerint kell készíteni az órarendet.

A szerző valóban praktikusán oldotta meg feladatát s minthogy véleménye általános érdeket keltett, szükségesnek tartottat az egész javaslatnak felvételét.

A szerző dolgozata szerint közegészségügyi szempontból az órarend elkészítésénél a következő irányelvek vezessenek bennünket:

Tekintettel legynék oly tantárgyakra, melyek egyformán igénybe veszik a test érzékeit és a lélek tehetőségeit: az oly tantárgyakat ne vegyük egymás után az órarendbe, mert p. o. téves volna az olvasás után rögtön az írást elővenni, vagy az írást a rajtot, vagy esetleg a kertészeti gyakorlatokat és testgyakorlatot stb. És pedig azért volna ez téves, mert orvostanilag káros a szemeket, izmokat, a lélek tehetőségeit hasonló körülmények közt hosszabb ideig igénybe venni.

Másodszor pád. tapasztalatok értelmében kívánatos, hogy a nehezebb tárgyak az első és reggeli órákban véssenek elő és pedig azért, mivel azon ideig a gyermek lelki-tehetőségei még élénkek és pihentek. A nehezebb tárgyak közé sorolta a szerző a számtant, mértant, természettant stb. oly természeti tárgyakat, melyek a gyermek értelmét, gondolkodását, itélőtehetőségét

*) De e felekezeti tantervnek a minisztériálótól nem szabad lényegesen eltérnie, sőt azon kell alapulnia a t. i. mindenesetre jó vele foglalkozni a felekezeti tanítók

(A szerk.)

legjobban veszik igénybe. A tárgyak változatos-ságát itt is ajánlotta.

Az egyszerűség tekintetéből ajánlotta, hogy a rokon tárgyak közvetlen egymás után következzenek.

A törvény szempontjából az előírt tanórák betöltésének.

És legvégül a többrajú iskolában a csendes foglalkozást kívánja felváltani.

A javaslatok felsorolása után kijelentette, hogy az órarend elkészítésénél igen is szükséges a helyi körülményekre is tekintettel lenni.

Az ily helyi körülmények a szerző szerint különféleké lehetnek. Származhatnak azok a falu, vagy város földrajzi viszonyától, a nép foglalkozásaitól, a több rajú iskolától stb. Minden körülményt természetesen figyelembe.

Szóval a dolgozat a praktikus tanítóra enged következtetni.

A tétel második megfajtóje Müller Antal monostori tanító volt.

Ő is azon szempontból indult ki, ő is körülbelül ugyanazon irányelveket véli szem előtt tartandóknak az óraterv elkészítésénél, mint előzője csakhogy dolgozatában az irányelveket még azal taloldotta meg, hogy a kicsinyek délelőtt és délután mindig az első órában részesítsenek a közvetlen tanításban, nemkülönben kivánatosnak tartja, hogy a közvetlen tanításra kijelölt minden egyes tantárgy s osztályán a kívánandó 1/2 órai idővel is rendelkezzenek.

Müller úr dolgozata a VI osztályu osztatlan népskoláról is megemlékezik s róla azt állítja, hogy a VI osztályu osztatlan népskola az oktatásnak egyik problémája és pedig oly programnak legjellegesebb erői foglalkoztak s dacára foglalkozásuknak mégis — a szerző szerint — minél több szakmiretellet szözlött hozzá, annál inkább könyvetlenítették elismerni annak problematikussá voltát.

Állítja továbbá, hogy kimondottat legyen, miszerint a VI osztályu osztatlan népskolában a módszeren általános szabályai csak elvont szerepelhetnek, mert részletes keresztfelvitelnek oly akadályok állanak ellenébe, melyek a legjobb akarat határát is többé kevésbé illózorriussá teszik, kimondottan állítja továbbá, hogy az osztatlan iskola kérdését csak az idő oldhatja meg.

A szerző dolgozatában harca a VI osztályu osztatlan népskola ellen és azt mondja, hogy addig, míg e téren ingadozó a műveltség talaja, addig általános műveltségről szó sem lehet, az anyagi jólét csak jámbor óhaj, magyar kultúra és ipar, csak fantázia.

Mennyi igazságot és mekkora vádat rejtenek eme szavai!

Teljesen igazat mondott állításában.

Csak egyet felejtett el a szerző a VI osztályu osztatlan népskola kérdésénél és pedig rejtelnyesebb tenni annak fogalmát, ezt pedig úgy tehetné volna, ha felemeltette volna, hogy hány ezer iskola van hazánkban, melyben két, sőt három nyelven is foly az előadás. Így még problematikusabbnak tetszenék a VI osztályu osztatlan népskola.

Később megint igazat volt a szerzőnek midőn méltatlankodásnak adott kifejezést a főtelt hogy a saját csak elvetté foglalkozik a VI osztályu osztatlan népskola kérdésével, holott az osztott és egyenlővé népskoláról folyton és mindig cikkez, jobbnál-jobb reformokat hoz érdekében, de a VI oszt. osztatlan, vagy két-három tanuló népskolára aig gondolnak, pedig hát az ilyen iskolák képezik hazánkban a legnagyobb contingenst és ez többnyire azon iskola, mely a milliók deficitet tapasztására qualificálja az emberanyagot, ez szolgáltatta a hazának azon embereket kik szuronyokkal készek védelmére állni, ez elkészíti hazaszeretetre és ösztönzi bajnokosságra embereit, hogy a hazaszeretetet készek legyenek minden percben vérrelk pecsételni. És mégis — a szerző szerint — ez az iskola a mostoha gyermek Sajnos — de úgy van.

Szóval: Müller úr munkáját az osztatlan népskola fekete szeművege alatt készítette, s szerző ismeri az osztatlan népskola bajait és ezeknek felsorolása nem is került neki nagy nehezségbe.

Az egész munkája dicséretet érdemel, irányta tökéletes, modora természetesen éles és határozott. Ezek után tárgyalás alá vétetett a II. tétel.

A II. tételnek első megfajtóje O r h o j a Béla tanító volt.

Orehoja ur a gyűlésre meg nem jelenhett, munkája felolvastatt. A nevezett szerző nem a feladott kérdésből indult ugyan ki és dolgozta azzal nincs is viszonyban, mindamellett, miután tisztán a selyemhernyó kezeléséről érkezett, köszönettel vette munkáját a tanácskozmány.

A munka felolvasatván, Kiss Vilmos Orehoja dolgozatának több pontjára hivatkozva visszatért és hol kibővítet, hol igazítva oly vitát provokált, mely nagyban élénkítette a tanácskozmányt.

A vitában részt vettek Kissen kívül, Mayer, Szajkó, Müller és Scheidl tanító urak.

E tételnek második felolvasója Szajkó József darázsai tanító volt.

Egy hosszabb és selyemtenyésztők kedvéért érdekes dolgozatnak voltak tanúi akkor, midőn a szerző humorálva és szokott szöbbségével dolgozatát felolvasta.

Dolgozata már azért is érdekes volt, mert elődőlén sikeresebben fogott a kérdés orsrájáról a precíz feleletnek legombolyításához, mit — tekintve Szajkó úr sokoldalú ismereteit — tőle el is várhattunk.

A szerző sok időt szentelt dolgozatában a selyemhernyó eredetének kipuhatolására, ismeretével a behozatalt és közölte annak terjesztésének lehetőségét.

Később a felvett kérdésre is megfelelt, mit a tanácskozmány „eljen”-mel köszönt meg.

Következett a tételnek felolvasása után az elnök kérdése az iránt, hogy minden egyes tanító osztályában minő eredményt ért el a magyar nyelvet illetőleg.

Az elnök a bevallásokból konstatálta, hogy mindnyájan sikeresen tanították a nem magyar tannyelvű iskolában a magyar nyelvet.

Bálint, Puzsárovics, Jung, Szajkó és Scheidl tanító urak különösen felhívták az elnök figyelmét az általuk elért eredményre, mire az elnök megjegyezte, hogy a legelső iskola látogatás alkalmával meggyőződés fog arról szerezni.

Elnök kérdést intézett a felől, hogy vajon a tanítók az illető községtől pontosan kapják-e ki illetményeiket? A felelet általánosan megnyugtató volt, csak Bálint János jegyezte meg, hogy ő neki volna még hátralekös követelése, mire az elnök megígérte, hogy lépéseket fog tenni a követelések behajtására.

Befejeztetvén a tanácskozmányt, az elnök Isten áldását kérte a tanácskozmány buzgalma mire Szajkó úr viszonzás képen a tanácskozmány nevében örmét fejezte ki az iránt, hogy a ft. elnök gyógyulása hosszas betegségéből, teljes erővel, kitartó buzgalommal, nemes lelkesedéssel a tanácskozmány élére állva, oly bölcsen, oly igazság szeretettel párosulva viseli elnöki tisztét, hogy a tanácskozmány lelki örömmel siet mindig vezetésé alatt a tanácskozmány színe helyére, mire a tanácskozmány berekesztettnek nyilvánítottatott. Jung Ferenc.

Igazságügyi törvénytár.

Ma vettük kézhez dr. Dárday Sándor, a Jogtudományi Közlöny szerkesztőjének legújabb munkáját „Igazságügyi Törvénytár” címmel.

E munka felett kritikát írni nem feladatunk, de azt a jogász-világgal megismertetni kötelességünknek ismerjük annál inkább, mert jogirodalmunk és veterán írója e munka által egy rég érzett és észlelt hiányt pótol.

Jelen munka nem csak a létező törvényeket, az ezekre vonatkozó miniszteri rendeleteket és utasításokat öleli fel, hanem kiterjed az egyuttal a felsőbb bíróságok határozataiban foglalt elvi jelentőségű rendelkezésekre és ezzel a tételre jognak a jogéletben nyert praktikus alkalmazásának kifejtésére és begyűjtésére és pedig oly rendszerrel, hogy a törvények illető §§-ai után az ezekre vonatkozó miniszteri rendeletek, utasítások és netán létező döntvények közöltetnek.

Magá a munka négy részre van felosztva. Az I. rész: a törvénykezési és szervezeti; a II. rész: a magánjogi; a III. rész: a hiteli, kereskedelmi és ipari, végre a IV-ik rész: a büntető jogi törvényeket tartalmazza.

Ha figyelembe vesszük, hogy polgári törvény-könyvünk nincs, hogy igazságügyi törvényeink alkotmányos életünk lefolyása alatt változtatásoknak voltak kitéve; hogy törvényeink,

igazságügyi rendeleteink, utasításaink, döntvényeink egy bíró vagy ügyvéd hivatalos helyiségében ma már egy igen csinos könyvtár képeznek; hogy szükség esetében — nem létezőn oly jogság, ki mindezen anyagot könyv nélkül tudhassa — a tényleges alkalmazásnál a szükségélt törvény, utasítás, rendelet §§-ainak, vagy az arra vonatkozó döntvénynek felkeresése mennyi időt rabol el; hogy törvényeink, rendeleteink, döntvényeink tára oly terjedelmes lett, miszerint azok felhasználásánál ismét segédkönyvek szükségesletnek; hogy a tételre joganyag gyakorlati hullámzása a jogalapp megváltozásánál csekély nehézséget képez; ugy minden jogász jelen munkát csak örömmel időzöbtheti, mely az élő joganyagunk egységes és megbízható tartalmát képviseli.

Nem is képzelnék magunknak bírót, vagy ügyvédet, kinek irodájából e könyv hiányozhatnék. Oly mindennapi kenyeret képez ez, melynek megszerzését önérdékünk megkívánja, minthogy egyrésztől irodai munkánál felment bennünket hosszabb időt igénylő kereséstől, másrésztől csinos zsebkönyv alakja és minden forésznek külön tárgymutatója folytán tárgyalási termekben is használható.

E munka egyszerű megtekintése meggyőző bennünket annak célszerűségéről, hasznosságáról. De kész vagyok azt igen tisztelt kártársaimnak — kívánatra — irodámban bármikor megmutatni, hogy ennek jelenségéről tapasztalatilag is magunknak meggyőződést szerezhessünk.

Kosztás Szilárd.

Sport.

E rovatnak alkalm-adtán eddig is tehetőségünk szerint áldoztunk tért, tudva azt, hogy sport-dolgok iránt városunk és megyénk intelligenciájában körében nagy az érdeklődés. Amit eddig lönlöként tettünk, azt ezután rendszeres akarjuk tenni és ezért lapunkban a sportnak máttól fogva állandó rovatot szentelünk és azon jeles erők, kik e célra közreműködésüket megígérték, biztositókat nyújtanak arra, hogy e rovatunk mindig érdekes és tartalmas lesz és így reméljük, hogy ez újabb intézkedésünk olvasóink meglegedésével fog találkozni.

A kolozsvári atletikai club f. hó 23-án tartotta VIII. országos viadalát, melyen a különböző sportnemeken kívül kerékpárverseny is volt.

Sportnaplár.

Szeptember 29. A kolozsvári atletikai club jelentkezői zárnapja a sikversenyekre.

Szeptember 30. Kerékpár-verseny Bécsben.

Oktober 7. A kolozsvári athl. club sikversenyei a sétatéren.

Oktober 8. Nevezési zárnap a magyar athl. club őszi versenyére.

Oktober 14. A magyar atletikai club őszi viadala.

November 3. Jelentkezés a kolozsvár-szfenesi versenygyaloglásra.

November 3. Jelentkezés a kolozsvári athl. club vívőversenyeire.

November 11. Kolozsvár sz.-fenesi versenygyaloglás.

November 11. A kolozsvári atletikai club vívő-versenyei a sétatéren.

A kolozsvári atletikai club következő sorrendben tartja őszi versenyeit.

I. Nyilvántartó viadal Kolozsvárt 1888. szept. 23-án, a) sík és akadály versenyek, b) bajnoki távolugrás, súlydobás és birkozás, c) kerékpár versenyek

II. 120 kilométer bajnoki verseny gyaloglás Kolozsvártól Beszterceig.

III. Sikversenyek (zárt verseny) 1888. okt. 7-én Kolozsvárt.

IV. Verseny gyaloglás Kolozsvártól Szász-fenesig 1888. nov. 11-én (14 kilométer.)

V. Vívő versenyek 1888. nov. 11-én.

A magyar atletikai club 1888. október 14-én tartja őszi versenyét; sorrendje:

I. Távolugrás 6436 méter — idő 23 perc 40 mp. díjak; ezüst érem az elsőnek, bronzérem a 2-iknak.

II. Juniorok versenyek táv 100 méter, díj bronzérem.

III. Bajnoki sikverseny 1/2 angol mf. (804.5 méter) idő 2 perc 10 mp.

IV. Súlydobás nagasba és távolba, díj ezüst és bronz érem,

V. Távolugrás, díjak arany, ezüst illetve bronz érem.

VI. Sikverseny táv 91.3 méter, idő 11 mp. díj ezüst és bronz érem.

VII. Oklövés díjak ezüst és bronz érmek.

VIII. Súlyemelés, díjak: ezüst és bronz érem.

IX. Gátfutás (109 2/3 méter táv) 10 gáttal 1 méter magasságban, díjak: ezüst és bronz érem.

X. Kardvívás, díjak: ezüst és bronz érem.

XI. Sikverseny, táv 1000 méter, idő 3 perc, díjak: ezüst és bronz érem.

XII. Akadály futás táv, 320 méter 10 akadályval, díjak: ezüst és bronz érmek.

XIII. Vigasz verseny, táv 200 méter, díj tiszteletdíj.

Hirek.

Hymen. Nicsovits Sándor m. kir. postamester eljegyezte Csokonai V. Teréz k. a.-t Pécsen. — **Zsigmond** Gyula pincebelyi jegyző eljegyezte Ulllein Vilma postamesternőt Hűdegkúton. — **Tuboly** Viktor nagykanizsai ügyvéd leányát: **Margitot** eljegyezte várbogoy **Bogay** Elek. — **Zsigmond** Károly szigetvári járásbíró ma 29-ikén vezeti oltárhöz **Szabó** Erzsike k. a.-t Német-Ladon. — **Török** Elemér bálnai állami gazdatiszt nőül vette **Rath** György dunaföldvári takarékpénztári pénztáros leányát **Erzsikét**. — **Jéhu** Győző dunaföldvári tanító eljegyezte Magyar Vilma kisasszonyt Hercegfalván.

Ösztöne rokonszenves óvatában részesítet a helybeli pénzügyi tisztikar **Dragoneszku** Dömjén kir. tanácsos pénzügyigazgatót f. hó 27-én szűletés napja alkalmával. Az összes tisztivelök jó kívánatát **Sej** Ernő pl. titkár tolmácsolá rövid szellemes felkötőjével, melyre az ünnepeit főnök meghatottan választott anyival is inkább, mert tisztársainak eme gyöngéd figyelmek egész váratlanul lepte meg őt. A tisztivelök arra, hogy Drageszku bá bizonyítékul szolgál ezen, hogy Drageszku ur mint főnök és mint ember közszeretnek és tisztelnek örvend és méltán, még pedig nemcsak hivatalnokai, hanem a polgárok körében is, kik iránt mindenker a legnagyobb előzékenységgel viselkedik s ügyeit iránt melegen érdeklődik. A jó kívánatokhoz részünkről is teljes mértékben hozzájárulunk.

Tiszti vizsga. Az 52.ik gy. e. önkéntesei hétfőn és kedden tették le a tiszti vizsgát Bpestben. Jelentkeztek a vizsgára 15 ez idei önkéntes és 2 már a múlt évben kiszolgált önkéntes, összesen tehát 17-en s ezek közül letették a vizsgát 13-an ami igazán szép eredmény. Az új tartalékos tisztek névsora: **Beck** Károly **Dörner** Antal, **Angyal** Béla, **Radóschy** Oszkár, **Jilly** Győző, **Zsitvay** Jenő, **Dörnyey** Béla, **Lederer** Raszó, **Littke** Lajos **Bornesz** Nándor, **Franciscus** József, **Lósch** Antal, **Harig** Ernő.

Uj aljegyzői állás. Sával Kálmán törvényészi elnök az igazságügyiálatás gyorsítását óhajta eszközölni, tekintettel a f. évi első felében mutatkozott nagy ügyforgalomra és arra, hogy Kissfaludy Imre bíró a kir. táblához hivattól föl, fölterjesztést tett az igazságügyminiszterhez, egy uj aljegyzői állás rendszerítését kérve, mely fölterjesztés kedvező fogadtatásra talált s az uj aljegyzői állás rendszeresítettén, arra pályázat is hirdettetett. Ez intézkedést egy a minisztert mint derék törvényészi elnökünket elismerés illeti meg.

Ajándék a kórházi ápolóknak. Alig volt a kiállításon ember, kinek figyelmét elkerlette Riefesser tiroli szobrász azon szép szobra, mely a tornaarcokban volt elhelyezve. A szobor Szent-Vinceét ábrázolta, a mint egy alvó kisedet a karjára fog, egy nagyobb síró fiút pedig vigasztalva vezet, s hogy éhségét csak kissé csillapítsa, kenyeret ad neki. Miután Szent-Vince a pécsi kórház ápolóinak vérszentje, **Me** d. l. k. Agoston apát-plébános azon szép eszmével lépett föl hívei között, hogy jó volna, ha ez a szobor közösen megvetténék s a néneknek adatnék ajándékkul. A nemes terv kivitele végett gyűjtés eszközöltetik a városban. Ezután is föl-hívjuk a közönség figyelmét az ajándékkul. Füllőre ne vonja meg senki a gyűjtőköt, hisz jó célra megy az összeg. Odafán, önzetlenül ápolják ok a beteget — betegeinket — lépjük meg tehát őket egy líly szép ajándékkal. A szobor ára 330 ft.; eddig már egy harmad része

együtt van. A kegves adományokat lapunk is szívesen közzveti.

Áthelyezés. Kenedi Imre jbirósági aljegyző ki eddig a vizsgálóbírói leendőket teljesítette, hasonló minőségben a törvényszékhez helyeztetett át, hol a központi és járási bñvizsgálatokat fogja végezni.

Kinevezés. A pécsi kir. jbiróságához dr Borbély Sándor kolozsvári kir. törvényszéki joggyakornok aljegyzővé nevezetett ki.

A pécsi közjegyzői kamara az elhalt Bubregh Mihály közjegyző helyettesévé ideiglenesen B á n f f a y Simon pécsi kir. közjegyzőt jelölte ki.

Uj tanár. A pécsi reáliskolában az I. parallel osztálytanárává dr Kálnoky Adolf nevezetett ki, ki állomását legközelebb fogja elfoglalni.

Áthelyezés. Czucz Endre ceglédi kir. jbirósági íróok hasonló minőségben Mohácsra helyeztetett át.

"Igazságügyi törvénytar" című cikkünkre e helyen is fölívjuk olvasóink és különösen jogászaink figyelmét, kiknek egyike: K o s z i t s z á r l á r d ú g y v é d ő szobán kártársaihoz. Az érdekekben megészült férfin, lapunknak is rég kipróbált barátja, egy régi hiányt pótló jogi művet ismertet e cikkben, szükségét látva mintegy hogy ez ügyben kártársai figyelmére hasson, mi azt bizonyítja, hogy Koszits ur nem csak a szorosan hivatású keretbe tartozó dolgait végzi, hanem ezen felül — mint a szemlem és toll embere — a helyi hirapiroladónak is figyelmet szentel, jól tudva azt, hogy e téren csekélynek tetsző eszközökkel és fáradsággal is mily nagy hatást lehet elérni. Ismételjük: Koszits ur jól tudja ezt s azért időnként fölkeresni becses dolgozataival lapunkat s minden ezért elismerésünket és köszöletünket nyilvánítjuk, egyuttal sajnálatlan konstataljuk, hogy Koszits ur e téren kártársai közül csak em egy egyedül áll. Kártársai közül 5 év alatt, ennyire terjedt megfigyelésünk. Legfeljebb hatnak dolgozatával és nevével találkoztunk a helyi sajtóban. A pécsi és baranyai ügyvédeknek és jogászöröknek nem kell a helyi sajtó. Nem támogatják szemléleg, mert 10 közül legfeljebb 1-nek van a helyi sajtó számára 2-3 évben egyszer egy pár sora; de nem támogatják anyagilag sem, mert legfeljebb minden 15-iknek van számára évenként 5 frja. És ezen a ténen Pécs város és Baranyamegye intelligenciájának tulayomó nagy részével összetalálkoznak. Magyarországon nincs provinciális sajtó, mely oly magas fokon állna, mint a pécsi, és nincs város és megye, melynek intelligenciája oly szük marku lenne a sajtó iránpában, mint a pécsi és baranyai. A sajtó szorgalmja a közügyeknek, lésson-fusszon, dolgozzék éltenszomjan, állmatlan éjszákában, védje a közönség érdekeit meg saját kárával is — a közönség pedig... talán elfelejt? Eszébe sincs, hanem gáncsol és gyanusit. A sajtótól mindent kívánni és nekisemmit sem adni, sőt tőle mindent megvonni: ez — tisztelet az elenyész csekély kivételnek — általános pécsi és baranyai szokás. Hony soit qui mal y pense!

A pécsi főgimn., Önképző köré tiszti karát következőleg alakította meg. Elnök főtiszteendő Mészáros Amánd, alelnök Ponauer Kálmán, főjegyző: Böck Béla. I. aljegyző: Ehrentleszberger Gyula. II. aljegyző: Liposics Todor. III. aljegyző: Weidinger Jenő; Titkár: Czvényes Antal. I. segédtitkár: Vukajlovics Vilmos. II. segédtitkár: Tichi Károly. Pénztárnok: Maletter László. Ellenőr: Fortinkler István. Rendnök: Kisasszony József.

Halálhöz. Rónakay Nándor, Pécs sz. kir. város főszénveője meghalt agylágyultós következtében 25 ikén, 52 ik évében. A halál jótétemény volt reá nézve. — Schwartz Jakab meghalt Bezedeken életének 83-ik, házasságának 60 ik évében. Neje szül. Fischer Katalin, 3 fia, 4 leánya és 8 unokája siratja a ritka kort elért aggastyant, ki lapunknak is egyik legnépesebb és legpontosabb törzs-előzetje volt. Nyugodjék békeben. — Gróf Mariska k. a, özvegy Gróf Viktori leánya meghalt 25-ikén, 23-ik évében Telki pestmegyei községben, hal testvérénél volt látogatóban. Halálát sorvadás okozta, mibe meghülés következtében esett. A fiatal nő korai haláláról részvétellel értesülünk. Nyugodjék békeben.

Egy kis anygallal több van az égben. A kis Margittó, Majorossy Imre városi főjegyző 3 éves kis leányát, szülőinek szem-fényét, boldogságot megirigyelte a sors és alküldé érte ördöklő anygallat, a roncsoló toroklobót s az, a kéréletetlen, kiszakítá a szeretett lényt szülői karjai közül. Ki kísérle né meg leírni a szerető atya és anyja fájdalom! Hogy ily jó szülők szívét is így megkeseríti a jó Isten! Nyervejenek a gyászbororult szülők enyhülést a feljök forduló közrészvében és Isten megmáshatatlán rendelkezésében. Augyal volt, égbe jutott.

A "Pécs-Baranyai kertész egylet" e hóban tartott bizottsági ülésében elhatározta, miszerint ezentul minden érben gyümölcs-kiállítás, rendez. — Csak örvendetes leend a közönségre, mely a kiállítás idején annak gyümölcs termelő képességéről meggyőződött. Tagsági díj egy évre 2 frt. A tagoknak előnyei, hogy 20 drb fát 25 krjával vásárolhatnak, mi nem tagoknak a fák minősége szerint 40—80 kr. — A tagok között évente fa-kisorsolást tartatják, egy egy tag 10 fát nyerhet. — Ebből is az látszik, hogy az egylet legelőbb célja a nemesített gyümölcsfák terjesztése, mert tagjai a 2 frt tag-sági díjért a vásárlandó fák által kárpótoltatnak. Az egyletet a közönség figyelmébe ajánljuk, most az ősz idejében fát önnét szeresheti be.

Téli Orpheum. Komáromy Béla daltársulata, mely a kiállítás alatt a Gyár-utcában levő Fingherhut-féle vendéglőben játszott, a téle szervezkeve a Hattynban ütötték föl szállásukat s ott a földszinti helyiségben tartanak egyes: magyar és német nyelvű előadásokat 30 kor belépti díj mellett, változó szerencsével. Két ügyes komikus és csinos énekesnők adnak elő csinos és csinlatlan dalokat, tréfákat, találós meséket, két, de legelőbbnyire mégis egyértelmű dolgokat. Külö-nösen kiemelendők Blumauer komikus bohókás, német, zsidó, cseh előadásai, melyek általános tetszésben részesülnek. (A hölgyeket nem emeljük ki, mert ők úgy is vonzanak.) Az előadásokat legfeljebb csak az u. n. erősebb idegzett höl-gyeknek mernők ajánlani. Közönség nem igen van, ami igazán kár. Menjen el az előadásokra a t. tanács, menjenek el városunk befolyásos intéző emberei, menjünk el mindnyájan és — szegyel-jük magunkat, hogy még most sincs színházunk.

Joggyakornok. Lösch Antal végzett jogászt a kir. törzsek élöké a pécsi kir. törvényszékhez díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

A "pécsi dalkoszorú" 1888. évi október hó 7 én a Scholz féle söresarnokban saját alapja javára dal-tánc- és tombolával egybekötött szüreti magyar népjelmez-ünnepélyt rendez.

Tüz ütött ki gyermekek gyújtogató játéka következtében f. hó 20-ikán Szászvár községben. Ez alkalommal nagy szél fújván, egy szalmás ház és istálló rohamosan s bész elem martaléka lett s hogy tovább nem harapódzott, az csak a szászvári derék tűzoltók nagy erő meg feszítésének köszönhető, kiknek sikerült a tüzet elnyomni.

Zongora hangverseny. Grünfeld Alfred hírneves zongoraművész október 3-án tartandó hangversenyére előre is figyelemzetjük a zenekedvelő közönséget, mivel meg vagyunk győződve, hogy a jónévu zeneművész közönségünknek bámulatos technikája és tehetsége által valódi szellemi gyönyört fog nyújtani. Valentin Károly fia könyv- és zeneműkereskedő cég, ki már több évezetes hangverseny rendezése által a pécsiek előtt előnyösen ismert, megtudván, hogy e művész magyarországi körutrá indult, mindent elkövetett, hogy 6t városunk fölkeresésére is megnyerje. Szük-égtelen Grünfeldet díesérni és ajánlani, elég fölemlíteni, hogy daczára ifjúágának máris a nem megvetendő "osztrák császári és porosz királyi kamara művész" címet viseli. A műsora a következő: 1. E-moll praeludium és fuga (Mendelssohn). 2. D-moll Sonata op. 31. Allegro, Adagio, Allegretto (Beethoven). 3. a) Gavotte, b) Menuetto, c) Serenád 3, d) Mazurka 4. u) (Grünfeld). e) Snytte "A pusztán át." — II. rész. 4. Etudes Symphoniques (Schumann). 5. a) Nocturne, b) Stude. c) Mazurka (Chopin). d) Magyar táncok átírva (Grünfeld). — A hangversenyre egy uj Bösendorfer féle zongora használatik. Kezdeté fél 8 órakor. Jegyek válthatók Valentin K. fia könyvkereskedésében és este a pénztárnál. A hangverseny alatt a terem ajtajai zárva maradnak.

Közgazdaság.

Amerikai szőlővesszők beszerzési forrásairól.

Amerikai szőlővesszők az 1889 év tavaszán a következő áronon és feltételek mellett adatnak el:

1. Riparia sauvage (csak alanyank) sima 5 frt
2. " " " gyökeres 20 "
3. Vitis solonius " " " sima 15 "
4. " " " gyökeres 35 "
5. Violla " " " sima 25 "
6. " " " gyökeres 50 "
7. Jaquez (direct termő) sima 10 "
8. " " " gyökeres 40 "
9. Herbemont " " " sima 25 "
10. " " " gyökeres 100 "
11. York Madeira " " " sima 20 "
12. " " " gyökeres 60 "
13. Othello " " " sima 50 "
14. " " " gyökeres 125 "

A kitett árakban a csomagolás és a feladó vasuti állomásig való szállítási költségei is befoglalatnak.

Az árakból való leengedésért, vagy esetleg szőlővesszők ingyenes adományozásáért csakis gazdasági egyesületek, törvényhatóságok, községek vagy szövetségek által a szegényebb sorsú szőlőgazdáknak szőlővesszőkkel leendő ellátása céljából létesített köztelepek folyamodhatnak. Az erre vonatkozó kérények f. évi október hó 31-ig a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumhoz intézendők.

A szőlővesszők vételára és a vasuti szállítási utánvétel utján foguak a megrendelőktől beszedetni.

A megrendelő alá veti magát annak, hogy az esetben, ha az utánvétel küldött vessző szállitmány átvétele iránt bármi okból nem intézkednek, a ministerium a vesszők vételárát a felmerült összes szállítási és egyéb költségekkel rajta behajthassa.

A nevezett amerikai szőlőfajtákból az állami telepeken következő készletek becsátatnak eladásra.

Az amerikai szőlőtelepek megnevezése	A szőlőfajták megnevezése									
	Riparia Sauvage		Vitis Solonius		Jaquez		Herbemont		Othello	
	gyök-sima	gyök-keres	gyök-sima	gyök-keres	gyök-sima	gyök-keres	gyök-sima	gyök-keres	gyök-sima	gyök-keres
Budafok	7000	14000	1000	4000	14500	4500	1000	3000	1500	7000
Székesfehérvár	50000	100000								
Fehérváralja	80000	20000		46000				20000	1400	
Nagy-Várad	50000	7600		10000		2500	1000	800		
Nagy-Károly és Péter	20000	52000		6000		500	2000	1000		
Kecskeméti Miklós-telep	30000	30000		10000		4000	3000	5000	2000	8000
Tarcsa	100000	25000						500		5000
Pullis Baracska	17000							6000		1000
Isvántelek	4000	4500						2800		1000
Farkasd	4000	12000						1000		300
Szendről	4000									

A kecskeméti és istvánföldi szőlőtelepek kivételével a többi állami szőlőtelepekről szőlővesszők csakis phylloxera-zárlat alatt álló községekbe adatnak ki.

Hirdetések.

Egész selyem nyomtatott foulard szöveteket l frt 20 krtól. A frt 20 krig méterenként szálit kész ruhákban és darabokban vámmentesen **HENNEBERG G.** (ca. és kir. udvari szállító) gyára Zürichben Miatk postafordultával Levelek 10 kba k-rülnek.

Waarenhaus

FILIP TICHŐ, BRÜNN

Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17.

Brünni téli ruha szövetek jeles minőségben, 135 cm. széles tiszta gyapjú. Egy teljes férfi öltözékhez 5 frt.

Női ruha-szövetek legújabb és lelegeansabb az őszi és téli idejyre, 100 cm. széles. l ruha 10 méter 3 frt

Házi vászon teljes 30 rőf. l darab 4/4 4 frt 50 kr. l " 5 " 50 "

Noppe-Loden szövet, tiszta gyapjú. legújabb őszi és téli ruhához l ruha 10 méter 3 frt

Rumburgi szőtt vászon 3/4 széles, különösen férfi fehérneműre alkalmas. l darab 30 rőf 6 frt 50.

Női ingek jó chiffonból, vagy erős vászonnál sző és csipkével, teljes magyságn; 6 db 3/5.

RUMBURGI OXFORD valódi szőben legújabb minták szerint. l db 30 rőf 4 50 l " 30 " l. minőség 6 50

MARADÉK futószőnyeg 10-12 méter hosszú minden színben, csak l. minőség 3.50.

Sternbergi kanavász l rőf széles, minden színben, csikos és marványozott val. színben. l db 30 rőf 5.- l " 30 " l. minőség 6.-

Téli nagykendő 9/10 hossz. tiszta gyapjú, 2 frt. **Egy dupla velour kendő** 10/4 hossz. tiszta gyapjú, 3.25

Chiffon igen jó minőség, különösen alkalmas férfi-, női- és gyermek-fehérneműre, l db 30 rőf 4.50. l db 30 rőf 5.50. l db 30 rőf 6.50. l db 30 rőf 7.50. l db 30 rőf 8.50. l db 30 rőf 9.50. l db 30 rőf 10.50. l db 30 rőf 11.50. l db 30 rőf 12.50. l db 30 rőf 13.50. l db 30 rőf 14.50. l db 30 rőf 15.50. l db 30 rőf 16.50. l db 30 rőf 17.50. l db 30 rőf 18.50. l db 30 rőf 19.50. l db 30 rőf 20.50. l db 30 rőf 21.50. l db 30 rőf 22.50. l db 30 rőf 23.50. l db 30 rőf 24.50. l db 30 rőf 25.50. l db 30 rőf 26.50. l db 30 rőf 27.50. l db 30 rőf 28.50. l db 30 rőf 29.50. l db 30 rőf 30.50. l db 30 rőf 31.50. l db 30 rőf 32.50. l db 30 rőf 33.50. l db 30 rőf 34.50. l db 30 rőf 35.50. l db 30 rőf 36.50. l db 30 rőf 37.50. l db 30 rőf 38.50. l db 30 rőf 39.50. l db 30 rőf 40.50. l db 30 rőf 41.50. l db 30 rőf 42.50. l db 30 rőf 43.50. l db 30 rőf 44.50. l db 30 rőf 45.50. l db 30 rőf 46.50. l db 30 rőf 47.50. l db 30 rőf 48.50. l db 30 rőf 49.50. l db 30 rőf 50.50.

Divatós barchent a legszebb ruha mintákban, mosható, jótállás mel. 3.50. **Vallerie flanel** 10/4 hossz. tiszta gyapjú, 10 mt. 3.80

Minták és árjegyzékek kivanatra ingyen és bérmentve. Szállítás utánvéttel.

Tölgyfa eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú földművelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter-nak 1888. évi 12633. szám alatt kelt engedély alapján Baranyamegyében keletkezett **Piskó község** (sz. lőrinczi járás) volt urbéréseinek tulajdonát képező és a **luzsoki határban** fekvő erdejében **970 darab dongafa** termelésre és egyéb műszaki célokra alkalmas

— kocsános tölgy —

fog f. é. október hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen Piskón a község házána, eladatni.

Venni szándékozik felhivatnak, hogy a 18679 frt becsárnak, mint kikiáltási árnak 10 százalékát vagyis 1867-9 forintot bánatpénz fejében az árverés megkezdése előtt az árverező megbízott kezéhez fizessék le. A megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az árverést megelőző nap, vagyis október 13-ának esti 6 óráig fogadtnak el.

A vételár lefizetésére, valamint a kihazánlásra vonatkozó feltételek Piskón a község házánaél és Osztrón a körjegyzői hivatalban betekintheők.

Piskón, 1888. évi szeptember hó 10-én.

Hentner Lajos körjegyző.

2416

Kis Lőrincz Péter bíró.

14801/1888. Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Kindl József** pécsi lakós által tett magasabb ajánlat folytán

Rozinger Ferenc és neje Preiner Eleonora

végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő 16-csott fekvő, a pécsi 4948. sz. tjkvben felvett 3563. hsz. szőlőnek **Rozinger Ferenc és neje Preiner Eleonóra** illető fele részére az újabb árverést 1847 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte; és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi november hó 7 ik napján d. e. 10 órakor **Pécsett**, a ttkönyvi osztály árverezési szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 184 frt, 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, 1888. évi szeptember hó 25-ik napján. A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Váry Gyula,

kir. törvényszéki bíró

24 7

10126/1888 Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tki hatóság közhírré teszi, hogy **Cserdi Andráse** gadányi lakós végrehajthatóan

özvegy ifju **Tóth József** t. t. gyám által képviselt kiskoru **Tóth József** aranyosi lakós végrehajtást szenvedők elleni 21 frt 80 kr tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a pécsi kir. jbiróság) területén levő Arányoson fekvő, az arányosi 53. sz. tjkvben felvett l. 57 hszsz 49. sz. zsellérház és belsőiségre 293 forint becsárban ugy az 1146. hszsz. fekvőségre 12 forint becsárban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi október 15-ik napján d. e. 10 órakor **Arányoson**, a község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 29 frt 30 kr, lfrt 20 kr készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni; vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, 1888. évi június hó 18-ik napján, a pécsi kir. törvényszék mint tki hatóság.

Lukrits István

kir. törvényszéki bíró.

2431

22-9

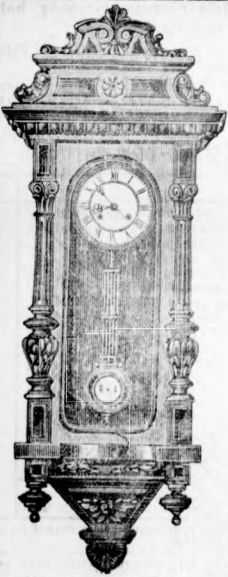
! Legnagyobb választék !

Arany, ezüst zsebórák, inga, salon, ébresztő- és konyhaórák legjobb szerkezettel és igen csinos legújabb divatu kiállításban gyári áron kaphatók

5 évi írásbeli jó tájllás mellett

SCHÖNWALD IMRE

ÓRAS ÉS ÉKSZERESZNÉL.

Főüzlet:
Pécs, király-(fő) utca
a „Hattyú“-épületben.

Műhely:
Pécs, király-(fő) utca
Mestrts-féle ház 38. sz.

Mindennemű órajavítások bármilyen rossz karban levők saját műhelyemben legolcsóbban és legpontosabban eszközöltetnek. Ékszer, arany és ezüsttárgyak átalakítása és javítások legcsinosabban és igen olcsón készíttetnek. — **Ujdonságok** dús választékban, drágakő, arany-, ezüst-árak- és zsebórákban.

PÜSPÖKI LYC. KÖNYVNYOMDA
(FEILER MIHALY)

Pécsett, Ó-posta-utca 4. szám.

Elvállal mindennemű nyomdai munkát.
Névjegyek, számlák, borítékok, üzletjegyek, körlevelek, falragaszok a legutányosabban készíttetnek.

Nyomtatványraktár

lelkészek, hivatalok, ügyvédek, jegyzők, községi bírák stb. részére.

Mint hogy a nyomdával kapcsolatban teljesen ujonnan

könyvkötészetet

is rendeztem be, elvállalok bekötésre mindenféle jegyzőkönyveket, bírák, telekkönyvek, takarékpénztárak, hivatalok és üzletek részére szükséges könyveket, úgy minden képzelhető diszkóteket, valamint egész könyvtárakat is, melyek a legjobban, legerősebben, legbizalmasabban kötetnek és jutányos áron számíttatnak.

Koszoru-szalagok nyomása

uj, nagy, izléses aranybetűkkel jutányos árral.

EIZER JÁNOS PÉCS.

Keil Alajos-féle

2371

Padlózat-fénymáz

(Glasur) Bécsből

legkitünőbb mézőló-szer paha padló számára. 1 nagy palack ára 1 ft 35 kr. 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Eizer Jánosnál Pécs.

Megrendelések oly helyekről, hol raktár nincs. Keil Alajos gyári raktárához intézendők: Bécs, IV. Resselgasse 5. Egy 5 kilós csomag ára 6 ft.

Vasárnap és minden nap változatos előadás az

első pécsi téli Orpheumban
(Hattyu-épület, földszinti étterem.)

Szereplők:

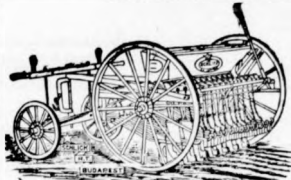
Hölgyek:	Férfiak:
Barány Aranka k. a.	Blumner Károly
Bruck Helén k. a.	Komáromy Béla
Némethy Elma k. a.	komikusok
Steidler Leopoldina k. a.	Hinel C. karmester
Kolozsvári Terka k. a.	

Különösen figyelemre méltók a „Die Pfarrers Köchin” — „Komodie muss gespielt werden” — „Sie sucht einen Bedienten” című énekes bohózatok.
Kezdeté 8 órakor.

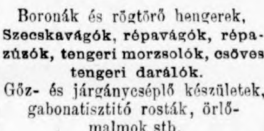
Jó ételek és italokról Zádria V. gondoskodik.
Tömeges látogatást kér tisztelettel Komáromy Béla, igazgató.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részvénytársaság Budapestben.

Gyár és igazgatóság: VI. külső váciút 1696/99.
Városi iroda és raktár: VI. váci körút 57.

SCHLICK-féle szab. „Triumph” és „Haladás” sorvető gépek, Szórvetető gépek, Schlick-féle szab. két- és háromvasú ekék, Schlick-féle szab. Rayol-ekék, SCHLICK és VIDATS-féle eredeti egyvasú ekék és talajművelő eszközök,

Boronák és rőtörő hengerek, Szecsokavágók, rőpavágók, rőpazsók, tengeri morzsolók, esőves tengeri darálók. Gőz- és járgányeséplő készülétek, gabonatisztító rosták, őrlőmalmok stb.

Az összes elők tartálékai részletek kérésre paritnak. — Előnyös feltételek. Legelőszöb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága. 2171

Rendkívül fontos!!

Egyedül Magyarországon!

Tudvalevő dolog, hogy az ágyneműek ragályos betegségben szenvedett egyének, de meg egyszerűbb betegségi esetek után is, egészségi szempontból vagy teljesen vagy legalább hosszabb időre hasznavehetővé válnak. Ujennan, külföldi minta szerint gőzörőre berendezett

tolltisztító és desinfiáló-gyárunk

tehát rég érzett hiányt pótl, a mennyiben az ágyneműket 24 óra alatt tökéletesen tisztítja és desinfiálja. A tollak teljesen tiszták lesznek, a sulyból semmit nem veszítenek, a terőgatban pedig meg sokat nyernek, a mennyiben 3-szor annyanak látszanak és eredeti ruganyosságukat visszanyerik.

A tisztítás és desinfiálás (fertőtlenítés) nem csak betegségek után, de egyáltalában minden 3-4-ik évben valik szükségesnek, nemcsak tisztasági, de egészségi szempontból is, mert az éveken át használt tollak és ágyneműek sokszor magukban tartalmazzák a betegség okait.
Hogy a nagyközönségnek könnyen hozzáférhető tegyük gyárunk igénybevételeit, az árakat nagyon kicsinyre szabtuk. Így pl egy Ko. toll tisztítása és desinfiálása csak 50 kr.

Legelőszöb 20 égnak beküldésre postamentesség adunk. Ágy és lóka-ó. pokróczok szintén elfogadhatnak. Részlet s árjegyzék és felvilágosítással szivesen — díjtalanul — szolgálunk.

HARTMANN és OTT.
tolltisztító és desinfiáló-gyár
Ujpest, Temető-utca 3.

Képviseleőknek kerestetnek minden városban.

HELD GUSZTAV

kárpitos és díszítő üzlete
(Pécsett, Mária és Megye-utczák sarkán.)

Ajánlja és választékú kész kárpitozott butorait.

Legdivatosabb szoba berendezések, ottománok, legújabb párisi haló-dívanok továbbá

XV. Lajos korabeli kárpitdíszítések, legegőszöb butorszővetek, függönyök rojttal, szőnyegek gyári áron számíttatnak. — Együttal ajánlkozom mindenféle butor-, díszítő és bármily stílyú szoba-kárpitozás kivételére a leggyorszerűbbtől a legdíszesebbig a lehető legutányosabb áron.

2192 **HELD GUSZTAV.**

Csak e védjeggyel ellátott a valódi Dr. Lieber tanár-féle **Ideregősítő élet-ital.**
Tartósan meggyógyítja a legmakacsabb idegfájdalmat, különösen a sápkört, szorongatást, fejfájást, migránt, szívdeobagost, gyomorhajt stb. — Bővebb tájékoztat ad az üvegesübebe mellékelt körlevél. Az ár beküldés, vagy utavet mellékelt kapható 2 ft, 3.50, 6.50 ftos palackokban. — Főraktár: Bp. Pesten Trök I. győgyeztetárban Raktár Pécssett: Spicre István, Gőbl Kálmán Szabadkán Milosin Ignác Eszéken David J. és Dienes J. C. győgyeztetárban. 2011

„Jó szív” sorsjegyek
Naponként **10 forintot biztosan kereshet** tőke és rizikó nélkül bárki a „Jó szív” sorsjegyek igen kedvező feltételek mellett való eladásá által, melynek huzása **20000 ft jó szereménnyel** már október hó 15-ikén lesz.
Ajánlatok intézendők:
RIESZS.
Budapest, Hatvani-utca 18-ik szám. 2420

1218/1888. **Arverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a pécsi kir. bíróság 10870/88. számú végzése által Thurn Emil és társa végrehajtója javára

Ritzl Adolf pécsi lakos

ellen 51 ft 50 kr tőke, ennek 1887. évi szept. hó 17. napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 19 ft 50 kr perköltség kövelesei erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával felfoglalást és 821 frtra becsült butor és ruhaneműből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a 11893/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Pécsen az alperes lakásán János utca 14. sz. a leendő eszközlésére 1888. évi október hó 5-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezen napon elő megjelöléssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1888. évi szept. hó 22. napján.

Kremmer Ferenc,
kir. bírósági végrehajtó.

2482

782/1888. **Arverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 162. § a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a siklósi kir. bíróság 8749/1887. számú végzése által Putterka József mágocsi lakos végrehajtója javára

Schakovitz Salamon

palai pusztai lakos ellen 1400 ft tőke, ennek összes járuléai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felfoglalt és 1401 frtra becsült zabot, liszt, takarmány, birka és gazdasági eszközökkel álló ingóság nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 3729/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Palai pusztán mint az alperes lakásán leendő eszközlésére 1888. évi október hó 5-ik napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezen napon megjelöléssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Siklóson, 1888. évi szept. hó 20-án.

Schreyer János,
siklósi kir. bírósági végrehajtó

1040/1888. **Arverési hirdetmény.**

A dárdai kir. járásbíró, mint tőkönvi hatóság közzhírre teszi, hogy a m. kir. állam kincstár végrehajtójának

Zombori István

végrehajtást szenvedő elleni 920 ft 18 kr tőkekövetés és járuléai iránti végrehajtási ügyben a dárdai kir. járásbíró, mint tőkönvi hatóság területén lévő Baranyavár községben fekvő, a baranyavári 23. sz. tjkben felvett 1681. hszsz. szőlőre 242 ft, 1731. hszsz. szőlőre 15 forint, 17.4 hszsz. szőlőre az árverést 534 forintban ezennel megállapított kiállítás árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi október hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Baranyaváron a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 24 ft 20 kr, 1 ft 50 kr, és 53 ft 40 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánápnéznak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Dárdán, 1888. évi április hó 6-ik napján. A dárdai kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság.

Decleva Béla,
kir. albiró.

2424

Eladóház**Majláth utca 25. sz. ház**

két utcza és két udvari

nagy lakással

nagy kerttel és nagy udvarral eladó

Bővebb tudósítást ad a háztulajdonos.

.748/1888.

Arverési hirdetmény.

A siklósi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közzhírre teszi, hogy Egredér József és neje szivai lakosok végrehajtójának

Telesi József és neje Kovács Mari szivai lakos

végrehajtást szenvedő elleni 100 forint tőkekövetés és járuléai iránti végrehajtási ügyben az árverést a siklósi kir. bíróság területén lévő Szava község határában fekvő, a szivai 55. sz. tjkben felvett 30. sz. ház, udvar és kertré az 1881. évi 60. t. cz. 156. § pontja alapján 232 forintban, a szivai 428. sz. telekjegyzőkönyvben felvett 1342. hszsz. pinócra az 1881. 60. t. cz. §-a értelmében egészen 5 frtban ezennel megállapított kiállítás árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi október hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Szava község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladatni fognak.

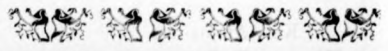
Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 23 forint 20 kr, 59 forint 40 kr, 50 krajcárt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánápnéznak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Siklóson, 1888. évi június hó 28-ik napján, a siklósi kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság.

Kiss Géza,

kir. aljárásbíró.

2430

ÚJ SORSJEGYEK!

felülmúlhatlan
játéktervvel!

az 1888. évi

szerb királyi állam sorsjegyekre

az első és legelsőbb aláírási áron költség- és jutalék-mentesen darabonként

6¹/₂ forint osztr. értékben.

A darabonként 2 ft 50 krnyi foglaló a bejelentésnél azonnal lefizetendő vagy beküldendő. A fennmaradó 4 ft f. évi október hó 25-ig egyenlitendő ki.

Kivonat a játéktervből:

Evenként 3 huzás és pedig január 1-én, május 1-én és szeptember 1-én.

Főnyeremény: 300.000, 250.000, 200.000, 150.000,

68-szor 100,000 frankos nyeremény, 75,000 stb. frank aranyban; azonkívül számos jelentékeny mellényeremények. A legkisebb nyeremény 40 frankig emelkedik. Sorsolási időtartam 65 év.

Egy sorsjegyre két nyeremény is eshetik.

A nyeremények kifizetése a szerb dohány-egyedárúság jövedelme által vannak biztosítva, azonkívül ezen sorsjegyekért a szerb kormány kezességét vállal.

Bejelentéseket már máától kezdve elfogad

SCHAPRINGER J. váltó-üzlete Pécsen.